

MUZEJSKI VJESNIK 7

GLASILO MUZEJA

SJEVEROZAPADNE HRVATSKE

MUZEJSKI VJESNIK

**GLASILO MUZEJSKOG DRUŠTVA SJEVEROZAPADNE
HRVATSKE**

(Čakovec, Čazma, Grabrovnica, Kalinovec, Koprivnica, Križevci,
Trakošćan, Varaždin, Varaždinske Toplice i Virje)

UREDNIŠTVO

Vladimir Kalšan (glavni i odgovorni urednik), Ljubica Ramušćak,
Marina Šimek, Vlado Srimšček, Branimir Šimek (tehnički urednik)
Vladimira Pavić

Muzejski vjesnik izlazi povremeno, a najmanje jednom godišnje.
Rukopise ne honoriramo i ne vraćamo. Časopis solidarno financi-
raju muzeji sjeverozapadne Hrvatske.

NAKLADNIK

Muzej Međimurja — Čakovec

ZA NAKLADNIKA

Vladimir Kalšan

TISAK

TIZ »Zrinski« Čakovec, naklada 800 komada

BROJ 7 — OŽUJAK 1984.

GOD. VII

Za sadržaj priloga odgovaraju autori

SADRŽAJ:

ZAVIČAJNE ZBIRKE

— Franjo Horvatić: Zavičajne muzejske zbirke i problemi kadrova	3
— Zorko Marković: O stanju muzejskih zavičajnih zbirki i problemima u vezi s njima	4
— Marijan Špoljar: Diskusija o muzejskim zbirkama	6
— Martin Matiščin: O osnivanju i djelovanju zavičajnog muzeja Virje	8

MUZEOLOŠKA PITANJA I PROBLEMATIKA

— Dragutin Feletar: Za optimalniju mrežu muzeja u sjeverozap. Hrvatskoj	13
— Ivanka Štager: Stalni postav »Tito Varaždinu — Varaždinu« u Gradskom muzeju Varaždin — Odjelu Muzej narodne revolucije	19
— Dragutin Feletar: Kiparski atelier — radionica i učionica	22
— Jasna Tomičić: Obnova muzeja narodne revolucije	25
— Ljerka Šimunić: Suradnja Gradskog muzeja Varaždin i varaždinske industrije svile, konfekcije i kišobrana	27
— Jasna Tomičić: Stari grad	31
— Marijan Špoljar: U povodu izložbe »Tri situacije«	32
— Miroslav Klemm: O djelovanju galerije »Disk kočnice« u tvornici disk kočnica SOUR »Varteks« u Varaždinu	36
— Željko Tomičić: Međunarodni znanstveni simpozij ranosrednjevjekovne arheologije u Nitri	38

STRUČNI ČLANCI

— Božidar Gerić: Bilješke o rekognosciranju i iskapanjima arheoloških terena u bjelovarskom kraju 1983. godine	45
— Zoran Homen: Pokusno sondiranje na ranosrednjevjekovnoj nekropoli u Popovcu	49
— Zorko Marković: O nekim nejasnim pitanjima kronologije brončanog doba u sjevernoj Hrvatskoj	52
— Željko Tomičić: Sumarni osvrt na rezultate arheoloških istraživanja područja Međimurja u razdoblju od 1972 — 1982. (I)	56
— Marina Šimek: O važnom paleontološkom nalazu nedaleko Ludbrega	65
— Prilog: Metoda gipsanja in situ	72
— Željko Tomičić: Zaštitna arheološka istraživanja u Jurju u Trnju	81
— Željko Tomičić — Josip Vidović: Pokusna arheološka istraživanja naselja Goričan tijekom 1983. godine	84

— Josip Vidović — Željko Tomičić: Arheološka istraživanja u Goričanu 1983. godine	88
— Josip Vidović: Nastavak istraživanja perioda starijeg željeznog doba na lokalitetu Goričan '82	93
— Miroslav Klemm: Nekoliko planova Varaždina iz vlasništva Gradskog muzeja Varaždin	98
— Tomislav Đurić: Zaboravljena gotika Hrvatskog Zagorja — Sv. Jakov na Očuri	107
— Antun Stišćak: O jednom broju logoraša »Danice«	109
— Josip Fluksi: Dalmatinski narodni nakit u fundusu muzeja grada Koprivnice	113
— Josip Fluksi: Naprava za lov jazavaca	121
— Libuše Kašpar: Etnološka bibliografija novinskih članaka	122

VIJESTI

— Zorko Marković: Vrijedna knjiga o spomenicima kulture istočne Hrvatske	131
— Dragutin Feletar: Deveto izdanje Podravskog zbornika	133
— Dragutin Feletar: Monografija o Draganu Gažiju	131
— Dragutin Feletar: Dokumentirano kazivanje o NOB-u	135
— Tomislav Đurić: Prilozi za povijest varaždinskog bankarstva	136
— Vladimira Pavić: Deseti kongres Saveza Društava muzejskih radnika Jugoslavije	137
— Zorko Marković: Sastanak muzealaca Slavonije i sjeverozapadne Hrvatske	137
— Vladimira Pavić: Izbor zaštićene građe iz fundusa MMC	138
— Željko Tomičić: Afrička lovačka zbirka dr Zdravka Pečara u Muzeju afričke umetnosti u Beogradu	139
— Antun Kozina: Akcije muzeja 1983. godine — Likovne i druge izložbe u Krapini	140
— Ljubica Duić-Jovanović: Osnovan književni klub	144

AKCIJE	147
------------------	-----

STARI GRAD

Može se reći da je od otvaranja muzeja u Starom gradu 16. 11. 1925. godine započela i njegova obnova. Prvi muzealci, na čelu s prof. Filićem, nastojali su od početka uz izlaganje eksponata, voditi brigu i o samom objektu kao spomeniku kulture. Već 1925. godine otvoreni su zazidani lukovi arkada u velikom dvorištu, a 1926. g. mogli su se po prvi puta vidjeti profili gotičkog portala četvrtaste gotičke kule. Istraživali su i prostor ispred Starog grada pa su tako otkriveni ostaci zidina (Zwinger) i dvostruke kule. Danas, s novim saznanjima o zaštiti spomeničke građe, ponekad se osvrćemo kritički na neke zahvate, međutim, ipak treba istaći njihovu dobru volju na očuvanju varaždinske tvrđe.

Novi stručni pristup obnovi Starog grada započeo je arhivskim istraživanjima prof. Mire Ilijanić 1962. godine. Ova sistematska obrada nastavljena je arheološkim i arhitektonskim iskopavanjima te snimanjem samog objekta. U to se je uključio suradnik Jugoslavenskog instituta za zaštitu spomenika kulture dipl. ing. arhitekture Đorđe Mitrović. Istovremeno su izvršeni zahvati na južnom krilu (1962. — 1963. g.), kada su pronađeni drveni renesansni stropovi u I. katu. Kako je nakon par godina ocijenjeno da je Stari grad statički nesiguran, izrađen je sanacioni projekat na temelju kojeg su 1973. godine obavljeni i prvi radovi na zapadnom krilu, stropu sjevernog krila, sjevernom obrambenom zidu i istočnoj kuli. Tom prilikom nađene su renesansne freske u kapelici Starog grada.

Nakon tih vrlo aktivnih godina došlo je do zatišja jer su nedostajala financijska sredstva. Konačno 1979. godine muzej je dobio arhitektonske snimke Starog grada pa se je moglo razmišljati o narudžbi izvedbenih projekata. Kada su u okviru sredstava Samodoprinosna osigurana sredstva, Restauratorski zavod Hrvatske pristupio je izradi idejnog projekta koji je dovršen do 1981. godine.

1982. godine potres je teško oštetiо već i tako statički nesiguran Stari grad. Komisija Arhitektonskog fakulteta obišla je tvrđavu tri dana nakon potresa i procijenila nastalu štetu na blizu 7 milijardi starih dinara. Kako su prilikom potresa oštećeni i drugi spomenici kulture u Varaždinu, Skupština općine Varaždin donijela je odluku o usmjeravanju sredstava za sanaciju šteta od potresa kojom je obuhvaćen i Stari grad. Muzej je odmah naručio izvedbeni projekat za I. fazu radova u koju su uključeni južno krilo, zapadno krilo i infrastruktura. U rujnu 1983. godine započeli su radovi na južnom krilu

i infrastrukturi, a u prosincu su ugovoreni radovi i za zapadno krilo. Prilikom razrade faza obnove ova dva krila dobila su zbog ugroženosti prioritet.

Nakon mnogih diskusija i prijedloga odlučeno je da južno krilo dobije opet svoju staru namjenu tj. upravni trakt. Drveni strop u I. katu ostat će netaknut, jer će uredske prostorije dobiti lake pregradne zidove. U zapadnom krilu rušit će se postojeće pužaste stepenice, jer svojim cilindrom zatvaraju mogućnost ulaska u cehovsku kulu. Nova i jedino moguća vertikalna veza postaviti će se u izduženi trokut između sjevernog krila i cehovske kule. Odluka je donijeta nakon nalaza istraživanja Restauratorskog zavoda. U toku istraživanja nađena je i slikarija na zidu 1. kata zapadnog krila, a koja prikazuje utvrđeni grad. Istražene su dvorišna i vanjska fasada južnog krila, te dvorišno pročelje zapadnog krila. Pronađena su tri sloja oslikavanja, međutim, konačna odluka o konzervatorskoj prezentaciji pročelja, donijet će se nakon kompletnog istraživanja.

Nova saznanja o tvrđavi donijeli su i iskopi ispred Starog grada. Tako je utvrđena visina ulaznih vratiju u Stari grad i nivo velikog dvorišta, koji je u 16. stoljeću bio za 40 cm niži. Na temelju ostataka zida ispred južne kule, te sa sjeverne strane kule uz Zwinger za pretpostaviti da se je na tim mjestima nalazio dvostruki diživi most. Šteta je što nedostaju sredstva da se sada istraži cijeli prostor ispred Starog grada te da se nakon toga prezentira na temelju tih nalaza.

Marijan Špoljar, Muzej grada Koprivnice

U POVODU IZLOŽBE 3 SITUACIJE

Budući da u nas već svako veće selo ima svoju galeriju sasvim je razložno upitati se o njihovoj koncepciji. Nećemo biti daleko od istine ako ustvrdimo da je njihov profil i izlagačka politika u velikom broju slučajeva totalno anemična. I više od toga — čini se da one postoje tek kao puki dokazi lokalpatriotskog prestiža i kao jedna od nezaobilaznih kvota tzv. kulturnog standarda. Ako je tome tako onda se čovjek mora zapitati nad smisljenošću djelovanja tih